

DIÀLEG

Casals catalans, de l'exili al 'lobby'

JOAN CARRETERO I GRAU

Amb el reconeixement del Casal Català de Berlín tot just el 5 de gener d'enguany, ja són 106 les comunitats catalanes reconegudes per la Generalitat de Catalunya, repartides per 38 països dels cinc continents. Una representació important d'aquests casals de l'exterior participarà, a partir d'avui fins al dissabte dia 12, en la III Trobada de Casals Catalans d'Arreu del Món, que se celebra a Girona. Aquestes trobades, d'acord amb la llei de relacions amb les comunitats catalanes de l'exterior del 1996, s'organitzen cada quatre anys per mitjà de la secretaria de Cooperació Exterior, autèntic cordó umbilical entre el govern català i els nostres compatriotes de l'exterior.

Per això, és un bon moment per aturar-nos a pensar qui són aquests catalans que viuen fora de Catalunya, quants són, què volen i què ens demanen a nosaltres, els que vivim a casa. Segons les dades oficials, més de 100.000 catalans amb dret a vot resideixen a l'estranger, xifra que és notablement superior, perquè cal sumar-hi els menors d'edat, els estrangers catalanòfils i els catalans que, senzillament, no ens han dit on viuen. Es tracta, doncs, d'una realitat ben viva i en creixement constant des que l'any 1840 es va crear la Societat de Beneficència de Naturals de Catalunya, a l'Havana, l'entitat catalana més antiga creada a l'exterior.

Des de llavors, les comunitats catalanes de l'exterior han treballat amb paciència i esforç per preservar i difondre la nostra llengua i la nostra cultura. Ho han fet amb entusiasme, per mantenir el vincle amb la pàtria i també, per què no?, per explicar als seus nous veïns qui som i com som. Aquesta tasca ha estat especialment lloable i meritòria en els moments més durs viscuts a Catalunya, quan les nostres institucions ens han estat segrestades i els nostres símbols culturals i nacionals han estat perseguïts. Ha estat en aquests moments quan la nostra diàspora ha estat, més que mai, la mateixa Catalunya, publicant revistes, convo-

cant certàmens culturals i organitzant la resistència política.

Els casals situats a Amèrica i Europa van sostenir, durant molts anys, aquesta línia, situada a mig camí entre la nostàlgia, l'orgull i la difusió cultural. Van bastir centres que van beneficiar les societats d'acollida, amb biblioteques, teatres, restaurants i mútues, de manera que també es van convertir en motors de la cultura argentina, suïssa, mexicana, francesa... Ara, ben entrat ja el segle XXI, cal pensar en una nova tipologia de casal, arrelat però obert, lúdic però dinàmic, amb una

ristica gairebé única: s'integra allà on va, però manté les arrels. És a dir, a diferència d'altres col·lectius, els catalans no opten per recloure's en la nostàlgia, sinó que malden per prosperar i adaptar-se a les seves noves realitats. Per això, molts catalans de l'estranger ocupen actualment càrrecs de responsabilitat als països on viuen: tenim polítics de primera línia, empresaris d'èxit, científics prestigiosos, alts funcionaris i artistes cotitzats, al costat d'una munió d'estudiants, treballadors, botiguers i jubilats. Tots ells han prestigiat la nació catalana, que és

Molts casals són, alhora, penyes barcelonistes i centres culturals, i és bo que sigui així. Els nostres compatriotes s'han de poder esbargar i han de poder gaudir com si fossin a casa.

Però també és bo que els casals, com a entitats, actuïn i interactuïn amb els països d'acollida. És molt positiu que estableixin relacions oficials amb les institucions locals, que es facin conèixer i que expliquin què fan. És necessari oferir una imatge transparent i oberta, que faciliti el contacte entre els autòctons i els nouvinguts. Cal que els nostres compatriotes expliquin com és

avui Catalunya i quines són les nostres aspiracions. Ens agrada que els casals actuïn com a *lobbies* de promoció del país, no només des del punt de vista econòmic, sinó també polític i cultural. Allà on s'ha fet aquesta tasca, les accions de la Generalitat s'han vist beneficiades. Per tot això, la Generalitat és plenament conscient del potencial que suposa tenir una comunitat tan nombrosa repartida arreu del món, i per aquest motiu farem tots els esforços necessaris perquè Catalunya se'n pugui beneficiar. Per això, el govern ha incrementat en un 50 per cent el pressupost que es destina a les entitats de l'exterior per al 2005. Dotar els casals de més i millors béns materials comporta sempre una tasca cultural, econòmica i social més eficaç. Les experiències concretes així ho han demostrat.

La trobada de Girona, doncs, ha de servir per a moltes coses. Durant aquests dies, els nostres compatriotes que viuen a l'estranger participaran en tota mena de tallers i conferències. No serà una trobada únicament lúdica o de retrobament amb el país, sinó que també serà una trobada de treball i formació. En aquest sentit, es parlarà de les tecnologies de la informació i

la comunicació, de la promoció de la llengua catalana, de les estratègies empresarials, dels esports i dels ajuts assistencials. Espero molt sincerament que tots, els que vivim a Catalunya i els que viuen fora, en puguem treure profit. Ens beneficia a tots.



ANTHONY GARNER

comunicació més bona amb Catalunya i amb més coordinació amb la Generalitat. Cal concretar què esperen els casals del govern, però també cal pensar què espera el govern dels casals. En un món cada vegada més interconnectat i relacionat, la Catalunya exterior pot fer molt per la Catalunya interior.

La nostra diàspora té una caracte-

vista com un poble honrat, treballador i solidari.

Cal aprofitar aquesta imatge positiva per convertir els nostres casals en centres actius en la promoció global de la catalanitat. És evident que, primerament, els casals han de continuar sent centres de trobada, on la comunitat catalana es retrobi amb si mateixa i comparteixi les seves experiències.